

GREEN
BUSINESS

(https://greenbusiness.gr)

MENU

Πώς Υλοποιούνται οι Πολιτικές Βιωσιμότητας: Από τους ΣΒΑ και την Πράσινη Συμφωνία στο Τοπικό Επίπεδο (https://greenbusiness.gr/featured-1/67777/pos-ylopoiountai-oi-politikes-viosimotitas-apo-tous-sva-kai-tin-prasini-symfonia-sto-topiko-epipedo/)

Sustainability (https://greenbusiness.gr/category/sustainability/)

09.07.2025 - 10:48

Αρχική (https://greenbusiness.gr) > Featured 1 (https://greenbusiness.gr/category/featured-1/) > Πώς Υλοποιούνται οι Πολιτικές Βιωσιμότητας: Από τους ΣΒΑ και την Πράσινη Συμφωνία στο Τοπικό Επίπεδο

Χριστίνα Δεληγιάννη (https://www.linkedin.com/in/cdeligianni/),

Πρέσβειρα του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα,

CEO, Verimpace

Διευθύντρια Πολιτικής και Προγραμμάτων, Ινστιτούτο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη – EPLO

Στο συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπίο της βιώσιμης ανάπτυξης, γίνεται όλο και πιο σαφές ότι η επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για τη βιωσιμότητα απαιτεί ουσιαστική τοπική δράση. Διεθνή πλαίσια όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών και πρωτοβουλίες πολιτικής όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, θέτουν φιλόδοξους στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τη μείωση των

ανισοτήτων και τη διατήρηση των φυσικών πόρων. Ωστόσο, οι παγκόσμιες και περιφερειακές πολιτικές για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη πρέπει να αλληλεπιδράσουν ουσιαστικά με τις ποικίλες τοπικές πραγματικότητες ώστε να αποφέρουν πραγματικό, διαρκές αντίκτυπο.

Η πρόκληση έγκειται στο να εξισορροπηθούν οι προτεραιότητες βιωσιμότητας σε παγκόσμιο επίπεδο με τις τοπικές ή περιφερειακές προκλήσεις — μια διαδικασία που απαιτεί στρατηγικές προσαρμοσμένες σε τοπικό επίπεδο. Πώς μπορούν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι επιχειρήσεις και η κοινωνία των πολιτών να διασφαλίσουν ότι οι διεθνείς δεσμεύσεις υλοποιούνται με τρόπο που ανταποκρίνεται στις τοπικές ανάγκες, συνθήκες και δυνατότητες;

Στην ουσία τους, τα πλαίσια όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία προσφέρουν μια κοινή κατεύθυνση. Οι ΣΒΑ αποτελούν μια παγκόσμια πυξίδα για την βιώσιμη ανάπτυξη μέσω 17 αλληλένδετων στόχων, ενώ η Πράσινη Συμφωνία αποτελεί έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη πολιτικής για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050, με πρωτοβουλίες για την κυκλική οικονομία, τη βιοποικιλότητα, τη μηδενική ρύπανση και τη Δίκαιη Μετάβαση.

Ωστόσο, ενώ αυτά τα πλαίσια και οι πολιτικές είναι ενιαία ως προς τη φιλοδοξία τους, το πως εφαρμόζονται διαφέρει σημαντικά. Οι γεωγραφικές περιοχές διαφέρουν ως προς το κλίμα, τη δημογραφία, τις υποδομές, τη διακυβέρνηση, τη δομή της οικονομίας και τις κοινωνικές προτεραιότητες. Μια στρατηγική απανθρακοποίησης κατάλληλη για μια βιομηχανική πόλη της Βόρειας Ευρώπης ενδέχεται να μην είναι βιώσιμη ή δίκαιη για μια αγροτική κοινότητα της Νότιας Μεσογείου που αντιμετωπίζει ξηρασία. Η πολυπλοκότητα αυτή απαιτεί **προσαρμογή σε τοπικό επίπεδο**, με την εφαρμογή ευρύτερων στρατηγικών χωρίς να χάνεται η συνοχή με τους γενικούς στόχους.

Ο Ρόλος της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης – Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους γεφύρωσης του χάσματος είναι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, όπου παγκόσμιοι, περιφερειακοί, εθνικοί και τοπικοί φορείς συνεργάζονται για την εφαρμογή πολιτικών βιωσιμότητας. Στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, σημαίνει ότι οι οδηγίες που προέρχονται από την ΕΕ πρέπει όχι μόνο να ενσωματώνονται στη νομοθεσία των κρατών μελών, αλλά και να υποστηρίζονται από τοπικά σχέδια δράσης, πηγές χρηματοδότησης και συμμετοχικές διαδικασίες.

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην υλοποίηση των ΣΒΑ και άλλων πολιτικών και πλαισίων για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Διαχειρίζονται κρίσιμες υπηρεσίες —όπως η διαχείριση αποβλήτων, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, οι υδάτινες υποδομές και οι δημόσιες μεταφορές — και βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες. Παρ' όλα αυτά, συχνά αντιμετωπίζουν ελλείψεις σε χρηματοδότηση, τεχνογνωσία ή πολιτική εντολή.

Για να μετατραπούν τα παγκόσμια πλαίσια σε αντίκτυπο σε τοπικό επίπεδο, είναι κρίσιμο να **ενδυναμωθούν οι τοπικοί φορείς**, μέσω:

Παροχής τεχνικής υποστήριξης και κατάρτισης σε δήμους και περιφέρειες.

- Θέσπισης ευέλικτων χρηματοδοτικών εργαλείων κατάλληλων για τοπικά έργα.
- Ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας σε κοινές προκλήσεις (π.χ. υδάτινα οικοσυστήματα, διατήρηση βιοποικιλότητας).
- Ευθυγράμμισης των τοπικών αναπτυξιακών σχεδίων με τις εθνικές στρατηγικές για τους ΣΒΑ και τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ.

Πηγή: *Photo by Tobi* ([https://unsplash.com/@waiheng_tobi?](https://unsplash.com/@waiheng_tobi?utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash)

[utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash](https://unsplash.com/photos/brown-and-black-tower-near-trees-and-plants-06SM0ZR7ncM?utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash)) on *Unsplash* ([https://unsplash.com/photos/brown-and-black-tower-near-trees-and-plants-06SM0ZR7ncM?](https://unsplash.com/photos/brown-and-black-tower-near-trees-and-plants-06SM0ZR7ncM?utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash)

[utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash](https://unsplash.com/photos/brown-and-black-tower-near-trees-and-plants-06SM0ZR7ncM?utm_content=creditCopyText&utm_medium=referral&utm_source=unsplash))

Συμμετοχικές και Τοποκεντρικές Προσεγγίσεις – Ένας ακόμη κρίσιμος παράγοντας για την εξισορρόπηση μεταξύ προτεραιοτήτων σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο είναι η χρήση τοποκεντρικών και συμμετοχικών προσεγγίσεων. Οι συγκεκριμένες μέθοδοι ξεκινούν από την παραδοχή ότι οι τοπικές κοινότητες δεν είναι παθητικοί αποδέκτες πολιτικής, αλλά ενεργοί φορείς αλλαγής. Μέσω της εμπλοκής τοπικών ενδιαφερόμενων — δήμων, κοινωνικών εταίρων, επιχειρήσεων, νέων και πολιτών — οι στρατηγικές βιωσιμότητας γίνονται πιο ουσιαστικές, ρεαλιστικές και αποτελεσματικές. Η συμμετοχική προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι παγκόσμιοι στόχοι για τη βιώσιμη ανάπτυξη μεταφράζονται σε δράσεις που αντικατοπτρίζουν τις τοπικές αξίες, ανάγκες και φιλοδοξίες.

Για παράδειγμα, σε περιοχές με ενεργειακή φτώχεια, οι πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής που εστιάζουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και την πρόσβαση σε καθαρές πηγές ενέργειας για ευάλωτα νοικοκυριά είναι πολύ πιο αποτελεσματικές από γενικόλογες δεσμεύσεις για μείωση εκπομπών. Αντίστοιχα, σε αγροτικές περιοχές, οι επενδύσεις σε αναγεννητική γεωργία και διαχείριση υδάτινων πόρων επιτυγχάνουν παράλληλα ανθεκτικότητα και τοπική οικονομική ανάπτυξη.

Χρηματοδότηση και Δικαιοσύνη: Η Αναγκαιότητα της Δίκαιης Μετάβασης – Η ευθυγράμμιση των στόχων σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο με τοπικές ανάγκες απαιτεί επίσης εστίαση στη χρηματοδότηση και την κοινωνική δικαιοσύνη. Πολλές περιοχές κινδυνεύουν να μείνουν πίσω αναφορικά με την πράσινη μετάβαση λόγω έλλειψης επενδύσεων, ανεπαρκούς υποδομής ή κοινωνικής ευαλωτότητας. Μηχανισμοί όπως το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης της ΕΕ είναι κρίσιμοι για τη διόρθωση αυτής της ανισότητας. Μέσα από στοχευμένη στήριξη, διασφαλίζεται ότι η μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς. Αντίστοιχα, τα πράσινα ομόλογα, τα μικτά χρηματοδοτικά σχήματα και οι βιώσιμες επενδύσεις, θεματικές που τα τελευταία χρόνια αναδύονται στις συζητήσεις, για παράδειγμα των COP, μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να υποστηρίξουν έργα που συνδυάζουν τοπική δράση με παγκόσμιες δεσμεύσεις. Η ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών φορέων να αποκτήσουν πρόσβαση σε τέτοιες χρηματοδοτήσεις είναι θεμελιώδης.

Ο Ρόλος των Διαμεσολαβητών και Κέντρων Γνώσης – Ινστιτούτα πολιτικής, ΜΚΟ, ερευνητικά κέντρα και οργανισμοί κατάρτισης λειτουργούν ως γέφυρες μεταξύ των ΣΒΑ και της Πράσινης Συμφωνίας και της εφαρμογής τους σε τοπικό επίπεδο. Βοηθούν στην αποκωδικοποίηση πολύπλοκων πολιτικών, την ανάπτυξη εργαλείων παρακολούθησης και την ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας. Για παράδειγμα, προγράμματα κατάρτισης που εξηγούν τις επιπτώσεις της Πράσινης Συμφωνίας ή της

Οδηγίας για την Υποβολή Εκθέσεων Βιωσιμότητας των Επιχειρήσεων (CSRD) σε τοπικούς φορείς, ή εργαλεία που καθοδηγούν επιχειρήσεις στην εναρμόνιση με τους ΣΒΑ, είναι απαραίτητα για την επιτάχυνση της υλοποίησης.

Ευθυγράμμιση μέσω Προσαρμογής – Η βιωσιμότητα αποτελεί παγκόσμια ευθύνη που απαιτεί υλοποίηση σε τοπικό επίπεδο. Η πρόκληση δεν είναι να επιλέξουμε μεταξύ παγκόσμιων και τοπικών προτεραιοτήτων, αλλά να τις ενσωματώσουμε μέσω προσαρμοστικών, συμμετοχικών και τοποκεντρικών στρατηγικών. Που προϋποθέτει πολυεπίπεδο συντονισμό, στοχευμένη χρηματοδότηση, ενδυνάμωση των τοπικών φορέων και βαθιά κατανόηση του εκάστοτε πλαισίου. Μόνο μέσα από αυτήν την ευθυγράμμιση μεταξύ της «μεγάλης εικόνας» και της τοπικής πραγματικότητας μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι η μετάβαση προς τη βιωσιμότητα είναι περιβαλλοντικά ισχυρή, οικονομικά βιώσιμη και κοινωνικά δίκαιη.

Ενημερωτικό Σημείωμα: Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για το Κλίμα (https://climate-pact.europa.eu/index_en) αποτελεί μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συντονιστής του Συμφώνου στην Ελλάδα είναι ο οργανισμός INZEB (<http://www.inzeb.org/>). Για οποια πληροφορία σχετικά με το Σύμφωνο ή για κλιματικές δράσεις που θα σας ενδιέφερε να διοργανώσετε, μπορείτε να επικοινωνείτε με την Ομάδα Συντονισμού στο inzeb@inzeb.org (<mailto:inzeb@inzeb.org>) ή στο τηλέφωνο 210 6394608.

